

**Curtea Supremă de
Justiție
D E C I Z I E**

25 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte - Diaconu Iurie,

Judecători - Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Prisacari Lilia, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 octombrie 2019, în cauza penală privindu-1 pe

Rusu Sergiu XXX, născut la XXX, originar
și domiciliat în XXX.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 10.04.2019 - 12.06.2019;

2. instanța de apel: 24.07.2019 -16.10.2019;

3. instanța de recurs: 27.12.2019 -25.03.2020.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți, sediul Sîngerei din 12 iunie 2019, cauza fiind judecată în procedura prevăzută de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, Rusu Sergiu a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. i) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe termen de 12 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

S-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de către succesorul victimei și s-a încasat din contul lui Rusu Sergiu în beneficiul lui Boubătrîn Elena suma de 200 000 lei, cu titlu de compensație pentru prejudiciu moral cauzat, în rest pretențiile s-au respins ca neîntemeiate.

S-a respins cerința procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 9 378 lei de la inculpatul Rusu Sergiu ca fiind neîntemeiată.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a reținut că, Rusu Sergiu în seara zilei de 12.12.2014, aproximativ în jurul orelor 22.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, de comun acord cu Harcenco Roman, aflându-se pe una din străzile XXX, în apropierea gospodăriilor Calcavura Gheorghe și a lui Cîșlaru Petru, întâlnindu-se în drum cu cet. Zamari Ghenadie, locuitor al satului Călinești, raionul Fălești, intenționat, cu scop de omor, în urma unor relații ostile apărute spontan, i-a aplicat acestuia, multiple lovituri cu pumnul și piciorul încălțat în regiunea capului, pricinuindu-i astfel lui Zamari Ghenadie leziuni corporale grave periculoase pentru viața persoanei sub formă traumă cranio- cerebrală închisă, contuzie cerebrală, hemoragie subdurală lichidă, hemoragie difuză subarahnoidală la emisfera dreaptă a

creierului, hemoragii în țesuturile moi pericraniene, fractura oaselor piramidei nazale, multiașchiate cu deplasarea fragmentelor, plagă în regiunea zigomatică pe dreapta, plagă la piramida nazală, multiple echimoze tumefiate și edemuri post traumatice la față în regiunea zigomatică, mandibulară bilateral și în regiunea frontală, plagă contuză la baza piramidei nazale cu dimensiuni 0,8x0,3 cm, în regiunea zigomatică dreapta plagă liniară cu dimensiuni de 4,2x0,4 cm, în urma cărora acesta a decedat pe loc.

3. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, procurorul a atacat-o cu apel, prin care a solicitat casarea acesteia în partea respingerii cerinței acuzării privind încasarea cheltuielilor judiciare din următoarele considerente:

- costul expertizelor efectuate pe caz, este una neîntemeiată și nemotivată, iar drept consecință sentința este una ilegală, fiind contrară prevederilor legii procesual penale, ce reglementează institutul „cheltuieli de judecată în procedura penală.” (art. 227-229 Cod de procedură penală).

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 octombrie 2019, a fost respins ca nefondat apelul declarat de procuror cu menținerea sentinței primei instanțe fără modificări.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, cauza penală în privința lui Rusu Sergiu, în latura încasării cheltuielilor judiciare, referitor la care se atacă sentința, instanța de fond, nu a admis derogări de la procedura penală, ce ar conduce la casarea sentinței instanței de fond, în legătură cu ce apelul declarat s-a respins ca nefondat, temei de casare a sentinței instanței de fond din motivele invocate de procuror nefiind stabilite.

Potrivit practicii judiciare constante, în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei urmează a fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat, dar nu a inculpatului.

În dispoziția art. 143 alin. (1) Cod de procedură penală, este stipulat expres că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în aliniatul nominalizat, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză.

Instanța de apel a menționat că, fapta incriminată inculpatului a fost comisă la 02.12.2014, ulterior fiind dispuse expertize pe caz în vederea demonstrării vinovăției inculpatului.

După cum rezultă din materialele cauzei, în scopul stabilirii adevărului în cauză, în faza de urmărire penală au fost efectuate expertize judiciare, care au atras după sine cheltuielile judiciare în sumă de 9 378 lei, acestea fiind cheltuieli suportate în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

După cum reiese, expertizele judiciare au fost efectuate până la intrarea în vigoare a Legii nr.316 din 22.12.2017 (în vigoare din 09.02.2018), iar alin. (2) al art. 143 Cod de procedură penală, care era în vigoare, stipula că: „Plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin.(1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat”.

Astfel, în cazurile dispunerii expertizei de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei urmează a fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat, dar nu a inculpatului, după cum solicit acuzarea.

În circumstanțele date, instanța de apel a considerat că nu pot fi încasate de la

inculpat cheltuielile judiciare, care nu dispune de mijloace necesare pentru achitarea acestor cheltuieli, iar obligarea la plata cheltuielilor judiciare ar pune în dificultate materială inculpatul, care are o stare materială dificilă, nu este angajat în câmpul muncii, fiind condamnat la pedeapsa sub formă de închisoare și având la întreținere doi copii minori, fapt dovedit prin înscrisurile anexate la materialele cauzei.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorului făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia în latura respingerii cererii procurorului privind încasarea din contul inculpatului Rusu Sergiu a cheltuielilor judiciare în sumă de 9 378 lei cu admiterea acestei cereri. Recurentul invocă dezacordul cu respingerea cerinței privind încasarea de la inculpatul Terzi Ivan, a cheltuielilor judiciare în sumă de 9 378 lei, axându-se la prevederile art. 227 alin. (1), (3), 229 alin. (1) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Recurentul a invocat ca temei de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Analizând temeiul respectiv în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că acestea nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului, ori, din conținutul recursului rezultă că, recurentul critică neîncasarea a cheltuielilor de judecată de la inculpat.

În esență, recurentul critică decizia instanței de apel în partea respingerii încasării din contul inculpatului a cheltuielile de judecată necesare efectuării expertizelor în sumă totală de 9 378 lei, însă Colegiul penal constată că, instanța de apel întemeiat a menținut sentința primei instanțe în această parte și a respins cerințele procurorului ce ține de cheltuielile judiciare.

Astfel, autorul invocând prevederile art. art. 227 și 229 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită încasarea cheltuielilor suportate pentru efectuarea raportului de constatare medico-legală și raporturilor de expertiză judiciară, motivând că legea prevede ca inculpatul să suporte cheltuielile judiciare.

Potrivit art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare.

Prin urmare, se atestă că norma dată nu poartă un caracter imperativ, ci unul facultativ, lăsând la discreția instanței de a hotărî asupra chestiunii plății cheltuielilor judiciare ținând cont de împrejurările cauzei și suportării acestor cheltuieli, ori, instanța de apel în cazul dat, just a respins încasarea cheltuielilor de judecată.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că temeiul invocat de către procuror nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Prisacari Lilia, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 octombrie 2019, în cauza penală privindu-1 pe **Rusu Sergiu XXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la 08 mai 2020.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan